

Jak probíhala naše poválečná svatba

Obrázky ze života Věry a Kamila Linhartových z Loun

Paní Věra Linhartová svého manžela Kamila Linharta obdivovala od dětství. Později spolu navštěvovali reálné gymnázium a více se sblížili až před maturitou. Ovšem o případném sňatku dlouho nepadla ani řeč.

„Šťastně jsme odmaturovali a oba se dostali do Prahy. Kamil na České vysoké učení technické, já na státní pedagogickou akademii na úrovni vysoké školy. Říkala jsem si, že nyní má Kamil společnost sobě rovných. Jaké bylo moje překvapení, když na mne po přednáškách čekal na schodech.

dala do cukřenky kypřící prášek. Později mi o tom Kamil vyprávěl: „Já ty bubliny měl i v nose.“

Pomaloučku se schylovalo ke svatbě, datum se stanovilo na 13. srpna. Po válce však byla velká nouze o jídlo. Nakonec jsme ale díky přátelům a známým přece jen dali svatební hostinu nějak dohromady. Teta Božka ze stat-

meč se může ženit v pondělí. Pak proběhl zahrada a nařezal kvítka, co potkal. Kamil se svědkem přítelitel ke kostelu skufrem, celí uřícení, vázanky povolené. Vyndali z kufříku kytici a teprve pak obřad mohl začít.

Hostina se konala ve Vršovicích na zámku. Pro Kamilovu otce a jeho paní přijel kočár, my jsme šli po obřadu do Vršovic pěšky. Kočár stavěli u vršovického mostu mládenci v domnění, že tam sedí novomanželé a že ženich bude muset nevěstu pěkně vyplatit. To byl takový zvyk, když byl ženich z jiné obce, domácí mládenci si ji nechťeli nechat vzít a tak ji ženich vyplácel. Než se nedorozumění vysvětlilo, my proklouzli zcela nepozorovaně.

Hostina probíhala moc hezky. Kamilův bratranec Miloš Zlatohlávek zazpíval při klavíru krásné lidové písně. Byl to sedlák avěnovat se zpěvu v kostele. A i přes tu bídu se nakonec všichni dosyta najedli, ba až přejedli, protože neměli na větší přísun potravy v žaludku dost vytrénované žaludky. Jídla zbylo tolik, že jsme do Vršovic ještě několik dní chodili spolu se svědky tu hostinu dojídat.

Kamil od té doby prohlašoval, že svatba patří k jeho revolučním činům.

Osudy našich rodin byly zvláště propleteny. Kamilovi i moji předkové žili v Chožově.

Když se Kamilova teta šla do Vršovic podívat na budoucí nevěstu, zrovna jsem stála u necek a prala na valše otcovy pracovní kalhoty. Pozvala jsem Kamilovu příbuznou do kuchyně a ozvaly se nadšené výkřiky: Milenko! Boženko! Obě spolu chodily do měšťanky. Další zajímavá věc: rodiče mého manžela i moji rodiče se brali 19. dubna 1919. A ještě zajímavost: můj tatínek byl kvůli experimentu povolán na Zakarpatskou Rus, do dnes ukrajinského Berehova, aby v tamní vinařské oblasti

se. Ale podařilo se mu zachytit o kůl, u nějž se pralo prádlo. Někdy roku 1963 pak inspirován těmito dojmy namaloval obraz Úzkost...

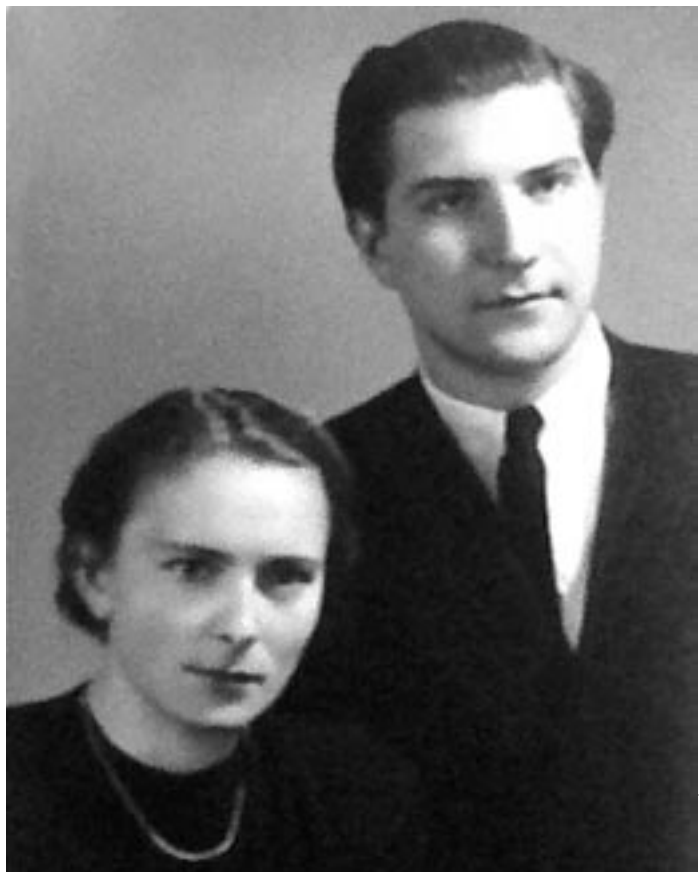
Později jsem začala učit v Košířích. Byla jsem v podnájmu u tety, Kamil u kamaráda. Pak jsem ale na mnoho let onemocněla a můj životní sen, že budu učit, se rozplynul. Většinu života jsem překládala z francouzštiny, němčiny, díla filosofická, například Gustava Junga, Hanse Güntera Adlera, a pro manžela různé texty o umění. Spolupracovala jsem i s Emilem Julišem, ráda na ty doby vzpomínám...

Kamil měl obrovský komediální talent. Pamatuji si, jak k nám jednou přišly na návštěvu školní děti, aby viděli živého malíře. Jejich paní učitelka Magda Kučerová jim předtím ukazovala známý obraz Celníka Rousseaua Bonjour, Monsieur Gauguin. Manžel tedy sehnal barety a nalepil si fousky a když přišla návštěva, nonšalantně postával u balkonu. No to bylo mezi dětmi haló! Manžel byl přístupný každé slušné legraci.

A jednou se na sebe zkomovavě zadíval do zrcadla a povídá: „Tys to věděla, že mám tak velký nos? A to ti to nevdálo?“ „Máš, na a co? Lidé s mohutným nosem jsou duchaplní,“ směla jsem se.

Často jsme spolu řešili různé filosofické otázky, například postoj ke kyčli. Říkala jsem, Kamile, zdá se mi, že když stojím před takovýmto obecně líbivým obrazem, například jak slunce zapadá do moře, že kolikrát může takováto kyčarčina vyvolat silnou krásnou vzpomínku na určitý prožitek. A tak jsme pak nad tím společně dumali, že malíř, který namaluje prodejný motiv, třeba divoké prase u potůčku, kvůli zisku, tak je špatný. Apropos, vypořezovala jsem, že praví kyčarči neradi poslouchají muziku.

Zajímali jsme se o dění a leccos

Ze svatby existuje tato jediná fotografie. Do tváře se díváte Věře a Kamilu Linhartovým v roce 1945.

Bydlel na koleji v Dejvicích a já v přísném internátu Záštitě. V devět večer jsem musela být doma a když jsem šla na koncert, do biografu nebo na divadelní představení, musela jsem žádat o dovolení. Na Karlák chodil pěšky z Dejvic, já ho čekávala u Mánesa a provázeli jsme se. Přicházel s aktovkou v ruce a pod paží měl rýsovací prkénko, ze kterého koukal příložník.

Já Linharta považovala za tak chytrého, že mi ani nepřišlo na mysl, že by si mne mohl chtít vzít. Vše se ale změnilo, když mu zemřela matka. Jeho otec se znovu oženil, vzal si mladší ženu. Kamil bytostně toužil po domově a tak přidružil do naší rodiny. Na jaře 1945 navrhl, že se vezmeme.

Když šel žádat o moji ruku, tatínek někde pracoval a doma byla jen maminka. „Paní Böhmová, nebyla byste proti, kdybyste si vzal vaši Věru?“ Maminka si Kamila vážila, věděla, že je to velmi vzdělaný člověk. Aby dovršila historičnost té slavnostní chvíle, přinesla dva talíře koláčů – povidlové a makové, což byla za protektorátu nevidaná vzácnost. A honem ke kredenci, v rozrušení doplnila cukřenku, aby voňavé koláče ještě pocukrovala.

Ženich se s chutí do vábného sousta zakousl, pak ale přezýval nějak opatrně, rozpačité a dlouze. Na to konto jsme také ochutnali a v ten moment bylo po důstojnosti. Maminka se na mého budoucího ženicha vrhla a trhala mu sousta od úst a páčila mu koláč z ruky. Omylem totiž

ku přinesla smetanu a stloukla máslo. Otec měl známé sedláky, kteří dodali mouku a pár kousků masa.

Svatba byla v lounském československém kostele. V neděli

Unikátní snímek přibližuje stavbu drátěny na vinici v Berehovu.

v devět hodin nás při mši shodili z kazatelny. Že nevíte, co s námi udělali? Dneska už se tento výraz nepoužívá, ale tenkrát to znamenalo, že ohlásili naši svatbu. Za čtyřicet hodin poté jsme se měli brát. Kamilovi šel za svědkem redaktor Jaroslav Mrnka, mně pan knihovník Jaroslav Janík.

Nakonec Kamil přišel na vlastní svatbu pozdě. Objednal totiž kytici u trati, kde působil zahradník Stůj. Neustále se mu chodil připomínat, ale když udeřilo osudné pondělí, kytice nikde. Zahradník brblal, že prý jen pito-

postavil konstrukci chmelnice, drátěny, že na tom berehovští vinaři zkusí pěstovat vinnou révu...a do stejného Berehova byl poslán i Kamilův otec, který, aby získal definitivu, tak v letech 1923 až 25 učil na tamním gymnáziu. Kamil tam za ním vypravil s matkou. Byly tam takové nebezpečné bažiny. Jeho tatínek najal kočár, kočár kraj perfektně znal a bažinami šťastně projel, ale Kamil na tu hrůzu nikdy nezapomněl. Protékala tam řeka Verke a do ní ve čtyřech letech spadl a topil

Lýkovec jedovatý již kvete

A je to bezesporu nejkrásnější dřevina našeho Podlesí. V lese jej naleznete v bučinách nebo po jejich vykácení už jen kolem cest na vrcholových plošinách širšího Džbánu.

Naši předkové jej znali jako lejkovec, vlčí lýko nebo divoký pepř. I když v přírodě ubývá a je chráněn, lidé si jej s oblibou přenášeli do zahrádek, kde může vydržet růst až třicet let. Ale v tomto stáří od kořene usychá a zmlazuje se jen opadem plodů za zaschlé větve.

Lýkovec je keř až 15 metrů vysoký, v době květu bez listů,

Pozor - celá rostlina je jedovatá! Pojídání plodů způsobuje dávení a zanicení střev. Je třeba varovat před pojídáním dětí hlavně v létě, když plody zrají. Při vycházkách do přírody se vyvarujte touze přinést si keříček domů. Nebezpečí otravy hrozí i doma. Neuhlídáte děti a může vzniknout problém. V lese si užijte požitku z krásy něžných kvítků a nepokoušejte osud, dejte ruce pryč od jeho dolování ze země.

Josef Houda

Harfistka Jana Boušková zahrála na Rolls-Royce

Harfě se přezdívá královský hudební nástroj. Jana Boušková bývá uctívána přízviskem „královna české harfy“. Tak jaký mohl být úterní koncert v lounském Vrchlického divadle!

Úvodem předsedkyně lounského Kruhu přátel hudby Hana Benešová vyjmenovala všechna ocenění a tituly, jichž se harfenistka u nás i ve světě dostala. Je jich tolik, že si na to musela vzít netradičně tahák. Vedle toho vyzdvihla její strunný skvost, získaný za první místo v americké interpretační soutěži. „Je to Rolls-Royce mezi harfami,“ řekla mimo jiné. Zavzpomínala také na poslední lounský koncert Jany Bouškové, ještě v kulturním domě, který se prý dal nazvat památným. Poté přirozeně půvabnou virtuosa poděkovala za vřelý přijetí a vytvořila s oslnivě harmonickým nástrojem jedno tělo.

Zahájila několika klasicistními skladbami, Sonatou G dur Carla Philippa Emanuela Bacha, Sonatou in Es dur Franze Rösslera-Rossettiho a Sonatou Es dur

Jana Ladislava Dusíka. Po přestávce barevné struny rozezněla při modernějších kompozicích. Ani Sonatina op. 30 Marcela Tourniera, 2. Arabeska Claude Debussyho, Spanish Dance No. 1 Manuela de Falla a Carnival de Venice op. 184 Felixe Godefroida neobsahovaly tón navíc. Vystoupení tak při standardní délce uplynulo bohužel neobvykle rychle. Až se návštěvníkům ani nechtělo domů. Celý večer byl totiž ve znamení sympatické umělkyně, špičkových výkonů, velmi slušné návštěvy a domácí atmosféry. Závěrečný aplaus vestoje mluví za vše.

Ptákem roku je ptačí potápěč skorec vodní

Tak jako každým rokem i letos vybrali ornitologové ptáka roku. Stal se jím velice zajímavý, ale širší veřejnosti téměř neznámý skorec vodní (Cinclus cinclus). Přesto však ten, kdo skorce někdy uvidí, si ho nikdy více s žádným jiným pěvcem nesplete.

Skorec vodní je velký asi jako zavalitější kos s krátkým ocasem. Na hlavě je hnědý a hřbet a křídla jsou černohnědá. Prsa a přední část břicha je svisitě bílá, zadní část břicha rezavohnědá.

Životním prostředím skorce jsou prudce tekoucí potoky a říčky s čistou vodou od podhůří až do nadmořské výše 1100 metrů. Na našem území se to týká prakticky všech pohraničních hor. Ve vnitrozemí je pak skorec vodní vzácný, nebo se vůbec nevyskytuje. To se týká až na malé výjimky i území bývalého okresu Louny. Voda je pro skorce prakticky vším. Své velké mechovitě kulovité hnízdo s postranním vchodem si staví vždy u vody pod různými můstky, v kořenech pobřežních stromů, pod převislými břehy a podobně. Obsadí však i nabídnutou hnízdní podložku: polobudku i budku.

Také svou potravu, kterou tvoří hlavně blešivci, larvy chrostíků, pošvatek avážek, drobní měkkýši a brouci a hlavně v zimě i drobné ryby, loví vždy pod vodou. Při lovu se prochází po dně i prudce tekoucí vodě a pomáhá si při tom křídly, takže to činí dojem, jako by pod vodou létal. Převaluje při tom různá dřívka a kaménky, aby se zmocnil potravy. Po lovu odpočívá na kamenech vyčnívajících z vody a upozorňuje na sebe i zajímavým chováním. V krátkých intervalech vždy poklesne v kolenu podobně, jak to dělají i známější strizličci obecní.

Jedná se samozřejmě o chráněný druh, jehož populace je však v posledních letech na našem území téměř bez výkyvů. Při mapování jeho hnízdního rozšíření byl výskyt v období 1973 – 1977 zaznamenán na 53 % našeho území. V období 1985 – 1989 pak na 62 % a v období 2001 – 2003 na 65 % území. Předpokládá se, že u nás hnízdí 1 – 2 tisíce párů. O případném výskytu na bývalém území okresu Louny prakticky neexistují žádné starší zprávy. Pouze Josef Houda se zmiňuje o jeho pozorování z okolí Ročova v roce 1079. Velmi pravděpodobně se však vyskytuje a hnízdí v bývalém vojenském újezdu Hradiště na Podbořansku, odkud hnízdění udává z roku 1992 Ing. Komár. Není přitom vyloučeno, že se vyskytuje na více místech, protože jednotlivé páry obsazují tok o délce 0,5 – 5 km a nutí přitom mladé, aby po hnízdění revíru rodičovského páru opustili.

Objevení nových lokalit s výskytem skorce vodního by proto bylo velmi zajímavé a rozšířilo by to poznání o tomto zajímavém druhu.

Herbert Tichý